

ЯРОСЛАВА МАТІЧИН

БОЖИЙ ПОСЛАНЕЦЬ

Київ
2020

УДК 821.161

МЗЗ

Ярослава Матічин

МЗЗ Божий посланець : роман. — Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. — 316 с.

ISBN 978-617-7910-00-7

“Одягнений силою з висоти” апостол Андрій, прозваний Первозванним за жеребом отримав землі Понту...

Кожна людина приходять в цей світ з певною місією. Головне, чистим серцем і душею відчутти це покликання і вирушити в дорогу. Часом той шлях тернистий і нелегкий, але він веде до Небесного дому, тому випробування загартовують і зміцнюють сміливців.

Археолог Андрій йде за мрією — його чекає Крим, втрачена батьківщина його предків. Він одержимий ідеєю віднайдення витоків ідентичності цієї землі. Давні таври і перші християнські святині. Молодий науковець не сам, йому допомагає небесний патрон — Первозванний, який колись вже приніс у цей край Благу Вістку. Істамбул, Херсонес, Созополь, Амальфі, Патри — шлях Євангеліє, шлях до хресної смерті, шлях до Неба. Майдан, Небесна Сотня, анексія Криму, війна на Сході... — новітній хресний шлях воїнів Світла...

Хто не знає минулого, втрачає майбутнє. Проте на шляху до мрії є перешкоди і втрати. Все має свою ціну, часом надто високу. Кохання і зрада, батьки і діти. Ірина, Оксанка, Христина — найдорожчі жінки, заради яких прихилив би небо. Але тільки справжні почуття проходять випробування. Любов, яка рятує від смерті, дарує надію, все прощає, ніколи не проминає, справжня і вічна.

УДК 821.161

© Матічин Я., 2020

ISBN 978-617-7910-00-7

© Видавництво Ліра-К, 2020

***“Не виживе той народ, який
сприймає трактування
власної історії очима сусідів”***
Ф. Ніцше

ВСТУП

У країні Мордор... де панує тьма.

В імперії Зла згущувалася чорна енергія, її продукувало Око — рубінова шестикутна зоря. Імператор крихітка Цахес не міг втратити Середзем'я, а особливо його серце — місто із Золотими воротами. Його вірний посіпака — тиран Міжгірський уболівав тільки за свій трон — золотий унітаз, тому й прирік місто на знищення. На Сході заворушилися зграї орків і гоблінів, їх скеровувало Око на Престольне місто. Вишколені урук-хаї потребували їхньої допомоги. Тоді піднялися люди Заходу і закликали захищати місто. Іскра свідомості пробуджувалась у людей Центру і навіть Сходу і Півдня. Тільки Півострів був за імперію Зла... себто, майже весь Півострів.

І тоді полилася кров, ріки крові...

Христі видавалося, що ті події — плід її фантазії під впливом Толкієнового “Володаря Перснів”. Сторінки улюбленої книжки пропливали перед уявним зором. Але знала точно, це не вигадки, а страшні реалії життя. В Києві на Майдані гинули патріоти, які повстали проти тиранії клану на чолі з поклонником золотого тельця. За кілька років правління “сім'я” зуміла знищити все — економіку, екологію, армію, техніку, продати військові таємниці, кадрові посади, мову і тепер зазіхала на святее святих — душу народу. Продалася пеклу, щоб створити для себе маленький рай... І коли з'явився просвіток — обіцяне вікно у світ, у народу зажевіла надія — прорвемось! Проте і це виявилось облудою... тоді й піднялась молодь — свідомі люди, що хотіли нового життя. Вони вийшли на мирний протест! Хижі птахи чорними зграями налетіли вночі підло й підступно, скропили Майдан першою кров'ю студентів. На захист дітей стали батьки. Запалали шини, тисячолітнє місто покрили темрява, жах і смерть. Йшов четвертий місяць протистоянь.

Христина жила в тумані, не розлучаючись із вервечкою. Дмитро часто відлучався в столицю, але ненадовго, і повертався додому.

— Дмитрику, я не переживу, якщо з тобою щось станеться. Я ж сама, як билина в полі, ні батька, ні матері... З малою дитиною на руках. Не хочу, щоб наш Андрійко ріс без татка.

— Я повернуся, — шепотів на вухо згорьованій жінці. — Ти вже відмолила мене раз, тепер я не покину тебе так скоро. Не можу залишатись осторонь — там наші отці, семінаристи, парохіяни. Обіцяю бути обережним. Я маю заради кого жити!

Іхав і повертався... Починалась Різдвяниця і хоч не було звичної радості, Христя тішилася, що Дмитро як регент хору мусить бути на всіх Службах у соборі св. Юра. Але коли на Богоявлення на Майдані знову полилась кров, Дмитро сказав, що мусить їхати. Жінка не плакала, не просила, знала — не втримає...

— Молися за мене, кохана. Я знаю силу твоєї молитви. — Палкий поцілунок в уста і чоловік мовчки вийшов з кімнати.

— Христинко! — заплакана свекруха вбігла в кімнату.

Невістка зраненою птицею лежала на підлозі. Звелась ледве, невидючими очима втупилась у жінку:

— Все добре, мамо. Не плачте! Я перебираюсь у свою квартирку біля Юра. Прошу! Бережіть мого Андрійка, бо я зараз не здатна бути доброю матір'ю. Бережіть мого синочка, а я вимолюватиму вашого.

— Йди, доню! — з'явився на порозі свекор. — І ні про що не турбуйся.

Христя жила в Юра: молилась, співала в хорах, займалась волонтерством. Вимордовувала тіло, що укріпити дух. Ледве тепла засипала на кілька годин, забувалась у тривожних снах і далі до роботи. Короткі розмови з Дмитром, свекрами і синочком зв'язували з реальним життям, решта все, як у тумані. Таким життям жив Львів, вся Галичина й інші регіони України, що палали у вогні протистоянь. Пекло пробудилось і прагло крові. Тиран у своєму маєтку магічними ритуалами пробудив темні сили, які вирвались на нашу землю і тепер бенкетували. Країна в тумані, в пекельному вогні. Де те світло в кінці тунелю?!

20 лютого! Як Христя пережила той день, один Бог знає. Кривавий четвер. Чистий четвер Небесної Сотні! В ніч із середи на четвер Христя не спала, тривога не покидала душу. Як зазомбована втупилась в екран ноутбука і беззвучно перебирала вервечку. Уста завчено промовляли молитву, а розум лихоманило. Що буде?! Що буде далі?! Дмитро кидав хіба повідомлення. "Живий", "Тримаємось", "Все буде добре". Жінка розуміла, що ці оптимістичні вісточки мали б її заспокоїти, проте новини тільки нагнітали жах і розпуку. Що буде далі?! Смерть косила свої криваві покоси. Пішли перші кадри з Грушевського, з Інститутської... Дмитро кинув останню "есемеску" — "зникає зв'язок, кохаю, з нами Бог" — і Христя зрозуміла, що зараз лусне її голова і серце.

— Не можу це дивитися, слухати! Боже, почуй мене, грішну! — вимкнула екран. — Досить!

Молилась потрісканими, покусаними губами і не відчувала смаку власної крові. Коліноприклонно молилась перед Чудотворним образом Тербовлянської Матері Божої, перед Плащаницею, по колу обходила моці всіх святих, що були в соборі, а тоді спускалась у Крипту і лежала біля саркофагу владика Андрея Шептицького.

— Христю, тобі зле? — схвильовано схилилася сестриця.

Підняла голову, хитнула, мовляв, все добре:

— Моліться, — прошепотіла безголосо.

— Молимось, — втерла сльозу сестриця.

Листопад 2013 р. — лютий 2014 р.

*Ой, плине кача по Тисині.
Мамко моя, не лай мені...
Залаєш ми в злу годину,
Сам не знаю, де погину...*

Живий! Покалічений зі зраненою душею, але живий! Дмитро пройшов курс лікування і був уже вдома. Шрам біля скроні не псував, тільки от голова посивіла... зрослася рука, ребра вже не боліли, боліла душа, кровоточила, плакала.

*Виберут мі чужі люде,
Ци не жаль ти, мамко, буде?*

— Дмитрику, ми переживемо і це, — заспокоювала жінка.

*Як же мені, синку, не жаль?
Ти на моїм серцю лежав.*

— Знаю, якби не ти, я поповнив би ряди Небесної Сотні, — глухо вичавив чоловік. — Якби не ти й син, а ще батьки, пішов би в монастир, в довічні обіти, в глибокі келії, де можна залишитися сам на сам із Богом. Я тепер малою часточкою душі розумію, що переживав Ісус, беручи на свої рамена зло світу, тягар гріхів усього людства. Це непомірний тягар...

Христя жадібно ловила кожне слово, чоловік геть замкнувся в собі, скупко ділився пережитим. А жінка не прагла переживати ті жахи знову. В пам'яті закарбувався момент, коли побачила пораненого чоловіка, як упала навколішки біля ліжка і почувала:

— Ангеле мій! Ти знову мене порятувала...

В той день Дмитро опинився в центрі пекла Інститутської, як опинився там, чому не зміг стримати відчайдушних хлопців, що падали, мов підкошені, від снайперських куль, — не знав, не розумів. Армагеддон! Ось який він! Схилився над пораненим, ще дихає! Треба рятувати, тягти. Але куди?! В якусь мить спинним мозком відчув кулю, що несла смерть. Розумів — кінець, ніщо не врятує. "Господи, помилуй!" — блиснуло в голові. І тут побачив янгола, що всміхався. Куля проборознила голову, вище скроні, не зачепивши життєво-важливих органів. Вижив і той, якого накрив своїм тілом Дмитро... Були й інші травми, забої, перелом, проте тіло гоїлося швидше, ніж рани душі.

— Якби я не був глибоко віруючою людиною, Христинко, став би вбивцею. Я не простив би тим, хто пролив невинну кров. Я став би месником-самітником.

— Дяка Богові, ти — живий і Бог тебе порятував, тому ти не станеш вбивцею, — шепотіла Христя. — Сила молитви, сила віри — ось наша зброя. А герої — не вмирають.

*Плине кача по Тисині,
Мамко моя, не лай мені.*

— Зелені чоловічки! Які зелені чоловічки?! Чому не називати речі своїми іменами — москаль-інтервент топче нашу землю, — Дмитро не міг прийти до тями. Кров героїв Небесної Сотні волала про помсту до Неба. Тиран втік і дражнився з міста на Дону — я живий, я легітимний. Тимчасовий уряд не давав собі ради: де ворог, де зрадник, де свій, де чужий — виявити було важко. Суцільний саботаж на всіх рівнях правління. Запроданці, які давно працювали на імперію, й далі на неї працювали, “зливаючи” всю інформацію і прирікаючи на загибель українців, які вставали на захист суверенітету держави. — Європа “глибоко” стривожена й стурбована, далека Америка погрожує санкціями, а кремлівський карлик нищить Україну — вже й нині. Смерть і кров, брехня і зрада. І привид “бЕндерівців”, які бродять не тільки Європою, а всім світом і чинять свої “фашистські, нацистські” підступи. Якщо сатана — батько брехні, то його прямі нащадки — московити, на чолі з “великим Пу”.

— Кримнаш! — не вгавав чоловік. — Ну, тепер і на Схід рушила та нечисть.

— Добре, що татко то не бачить, він би не витримав такої наруги. Крим — його дитище, ціль життя. Якби жив, вмер би за ту землю, на відміну від тих, хто не боронив її.

— Твій батько, як ніхто інший, тверезо оцінював ситуацію в Криму, розумів його проблеми, антагонізми і боротьбу. Зате я вижив, щоб воювати далі.

— Дмитрику! Наша зброя — молитва. Не всі можуть воювати, не всі здатні воювати і вбивати, а молитись можуть усі. Третього разу не буде! Ми мусимо жити і виживати в той час, який нам відведено. Так казав Толкін? Крім того, хтось мусить і тил тримати. Якщо ворог посміє лізти далі, якщо тих “колорадів” невизначеної зовнішності й національності, безликих убивць не знищать сили АТО, ми разом боронитимемо нашу домівку, наш край. Я — бандерівка і сьогодні гордо це звіщаю світові.

— Андрусику! — ласкаво покликала сина. Хлопчик несміливо підійшов до матері. Христина розцілувала кохане дитя, маленьку копію батька. Бідний хлопчик теж натерпівся за ці місяці. Дитина не розуміла, що відбувається. Бабуся з дідусем добре ним опікувалися, захищали, але допитливий хлопчик часто бачив сльози бабусі і тремтячі руки дідуса. Потім повернулися зморена мати і посивілий

батько. Христя зрозуміла, що має докласти всіх зусиль, щоб повернути радість своїй дитині, почути її сміх.

— Котику мій, солодкий, все буде добре! І наш татко теж стане веселим, — глянула на чоловіка.

Дмитро опустився на коліна перед дружиною і сином:

— Синочку! Маємо дуже добру маму. Нашого ангела-охоронця. Люблю тебе і ти мій найбільший скарб.

Андрійко всміхнувся, він впізнавав колишніх батьків — рідних, близьких.

— Хочу казку! — безапеляційно заявив хлопчик.

Христя розсміялась. Вперше за багато місяців. Навіть у темні часи треба прагнути до Світла. “Станьмо як діти, бо таких є Царство Небесне!”

— Яку, моє серце?

— Пло бабину й дідову доньку, — хитро примружився малий. — Пло шукача скалбів — діда Андлія.

— О! Я теж хочу почути ту казку, — зручно вмовився біля дружини й сина Дмитро.

— Може, чайочку зі свіжими булочками? — заглянула в кімнату втішена сміхом свекруха.

— І мені, — втрутився свекор.

Христя щасливо всміхнулася. Війна війною, а чаювання ніхто не відміняв.

— Вмоцуйтеся зручненько і слухайте гарненько...

Березень 2014 р.

Багата наша українська земля своїм неповторним фольклором: казками, приповідками, приказками, прислів'ями, а ще піснею, яка як візьме за душу, то не випустить зі своїх ніжних обіймів, зачарує, закохає повік. Українські казки — невичерпна скарбниця мудрості народу, яка в собі завжди несе далеко не казкову істину про життя, що далеко не таке вже казкове, а повне випробовувань і терпінь. А хто вже заслужить собі чогось кращого, то на все Божа воля. Казка — вигадка, та в ній правду ти знайти зумій...

Неказкова історія починається в традиціях власне доброї класичної народної казки.

Жили собі дід та баба і мали вони дві доньки: бабину й дідову. Баба в своїй — душі не чула, а дідову, добру й лагідну на вдачу за Боже пошиття не мала.

Не в тридесятому королівстві жила собі одна родина, а місті Івано-Франківську, ще так недавно знаному як Станіслав чи радше

Станіславів, і який старі люди, вперто називали Станіславом (бо їм до лямпи, що совети виявили таку “шану” славному Каменяреві і 1962 році перейменували місто). Все вийшло гарно і ніби й символічно — 9 листопада 1962 року відзначалось 300-річчя міста Станіслава. Місто отримало сучасну назву — Івано-Франківськ. Дяка Богу, що саме так, а не Сталінокарпатськ, як ото пропонував у жовтні 1949-го Микита Хрущов вождеві народів чи ще “краще” Сталінськ-Прикарпатський. Цю “чудову” ідею вже ініціювали в 1950 році тодішні керівники області. Забули, мабуть, манкурти нехрещені, як 1654 року Краківський воєвода і великий коронний гетьман Станіслав Ревера Потоцький викупив землі, де лежить нинішнє місто, у заможної родини Жечковських з метою спорудження тут фортеці, а 7 травня 1662 року син магната Андрей на Потю Потоцький видав привілей про надання магдебурзького права фортеці й цивільному поселенню, названого ним Станіславів на честь свого сина-первістка. Привілей давав можливість місцевому українському і польському населенню створити свої органи самоврядування: вибирати війта, свій міський уряд, суд, цехи та ремісничі спілки, сповідувати свою релігію. Саме цей рід протягом століть опікуванню процвітанню, добробутом, захистом міста і його мешканців... Забули, зреклися, продали... Але як то можна міняти назву того, що дано при народженні і хрещенні? Старі люди того не розуміють і волюють жити, сприймати речі своїми справжніми іменами. Так тета Кася як вчула про ту зміну, то довго не годна була успокоїтися:

— Ади, я ниньки Каська, а позавтра буду Марунькою чи Ганькою? Най си називают як хотят, а по мені — Станіслав, та й всьо по всьому.

Так і жили: давні — Станіславом, а молоді — Франківськом. Ірину влаштуувало жити і у Франківську, бо в рідному місті завжди почувалась комфортно. Донька одного з політпрацівників, вихована з певному достатку, відчувала себе панною благородної крові і з дитинства мала все необхідне. Політичне прикриття давало певну свободу дій, а заздрісниками вона ніколи не переймалась і росла як великосвітська панна у повному розумінні того слова: музика, танці, театри і поїздки за кордон у країни соцтабору, з єдиною благородною ціллю набратися соціалістичного досвіду у закордонних братів. А потім нашій панні заманулось бути фармацевтом і батько гори звернув, щоб донька вчилась у львівському медінституті. Мабуть так і прожила б Ірина у своєму затишному світі, вийшовши заміж за якогось батькового протеже, але одна випадкова зустріч змінила розпланований і спокійний спосіб життя панянки. Ірина піддалася спокусі, пішла на повіді якоїсь дикої пристрасті, про що згодом не раз шкодувала. Вона така розсудлива, впевнена в собі і в своїх вчинках, раптом вчинила таке шаленство, погодившись на шлюб з першим зустрічним! Яка іронія долі! Щось у момент затьмарило її світлий розум і погубило такі веселкові надії на забезпечене, комфортне і спокійне життя.

ЧАСТИНА ПЕРША

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Ірина поверталася додому після закінчення сесії в хорошому гуморі, бо сесія виявилася вдалою і викладачі в тому семестрі були більш згідливими ніж у попередньому. Батькові легко вдалося підтягнути доньчині “хвости”, бо Ірина більш переймалася комсомольською діяльністю ніж навчанням, що давало певні пільги і вигоди при міжстуденському обміні в Польщі чи навіть з німцями, а наука цікавила тільки та, що легко давалася. Однак, стипендія мала бути, батьковими “молитвами” звичайно.

Потяг був з Києва, тому й підсіла вже у зайняте пасажирами купе, точніше, одним пасажиром — вродливим молодим чоловіком, який настільки захопився читанням, що й не одразу помітив новоприбулу. Така неувага неприємно вразила Ірину, звичну до завжди обернених у її бік захоплених чоловічих поглядів, а тут — повний ігнор. Тим не інше, вона вигідно вместила на диванчику й приготувалась до нудної, тригодинної подорожі. Звичний пейзаж за вікном не поліпшував настрою: сірість, облізлість, убогість..., село за селом. Ірина терпіти не могла села, яке в неї асоціювалося з перегноєм, перегаром і немітою, небритою пікою... Між містом і селом — така сама прірва, як між небом і землею. Цю аксіому вона сприйняла як незаперечний факт і будь-який кавалер неміського походження відшивався одним зневажливим поглядом. Тільки мішук, як мінімум, у третьому коліні мав шанс із нею, Іриною, заговорити. А породу, голубу кров Ірина внюхувала своїм аристократичним носиком за кілометр. З першого погляду вона відчула, що перед нею не звичний завчений студент чи якийсь столичний франт зі своїми “заморочками” — перед нею сидів неординарний чоловік, що із вроди, що з розумного виразу обличчя. Власне... розумного, бо зосередженість і зацікавленість книжкою його повністю поглинула, мабуть, він забув про час, вимір, місце перебування. Очі горіли дослідницьким вогнем, а уривчасте дихання свідчило про неймовірне перейняття прочитаним. Оскільки чоловік геть заглибився в сторінки твору, Ірина без зайвих упереджень вивчала цей екземпляр чоловічого статі, звичайно, чисто з медичного погляду чи швидше... анатомічного... Це було більш захопливо, ніж нудні картинки за вікном. Чоловік справді вражав її уяву: красивий справжньою мужньою чоловічою красою. Такими були лицарі — воїни. Гарна постава, класичні риси обличчя,

наче висічені античним митцем, не грубі, але й не делікатно-пещені, ніби ожіночені. Рівний ніс, просто римський профіль, мужнє підборіддя, надзвичайно виразні сірі очі і довгі, аж задовгі як для чоловіка, чорні закручені віії густі чорні брови на фоні білого, без жодної кровинки обличчя і чорного волосся. Сильне мускулясте тіло і руки, які свідчили про звичність до фізичних навантажень. Повну картину малювала собі в уяві геть захоплена незнайомцем Ірина. Приємно, мабуть, опинитись у його ніжнодужих обіймах... Дівчина спіймала себе на цій шаленній, геть не притаманній для її пещеної самозакоханої персони, думці і геть знітилась, рум'янець вкрив її щоки... Такою її вперше й побачив Андрій, коли врешті-решт закінчив читати розділ наукового трактату. Він ошелешено втупився в дівчину... Звідки вона тут взялась, ця замріяна красуня, невже зійшла зі сторінок читаної ним книжки? Та він геть втрачає глузд із тими своїми порпаннями в минулому...

— Вибачте, чарівна незнайомко, що не помітив вашої з'яви, але видається, що ви — з іншого світу, часу прийшли до мене відкрити таємниці, приховані від людства? — наче в трансі промовив чоловік.

Ірина, яка оберталась в елітному товаристві, звично сприймала як заслужене будь-яку похвалу чи навіть відверті лестощі, навіть нещирі, але такої метаморфози вона не сподівалась. Навіть розгубилась: образитись чи сприйняти як жарт. Це ода її красі і неперевершеності чи натяк на древність жіночого роду... Поки її мучили сумніви, Андрій першим прийшов до тями:

— Я вас налякав своїм красномовством, щиро перепрошуюсь за це. Останнім часом — сам не свій, багато змін у житті, перспективи світлі і спокусливі. Оце, власне, поринув у одну з мрій, що оживає на очах, і... побачив вас! Прекрасну і загадкову...

Ірина зацікавлено ловила кожне слово, зачарована голосом і манерою виказувати думки, почуття і мрії — все те, про що чоловіки мовчать. Її батько був прагматичним і маломовним. Про роботу розповідав по суті і лаконічно, а про високі матерії, сантименти чи мрії... Боже упаси! Та й про Бога в родині теж не говорилось, радше, батько міг хіба процитувати Остапа Бендера — по чому опіум для народу? Мати ж взагалі жила в своєму світі — керувала музичною школою міста і переймалась тільки власною персоною. Захищена авторитетом чоловіка, почувалася впевнено і поводитись нахабно і з педагогами, і з учнями школи. Жінка, далека від мистецтва (заочний курс педінституту не давав потрібної кваліфікації і знань), компенсувала брак навичок самовпевненістю і відвертим цинізмом до творчих людей, які й забезпечували своєю працею імідж школи. Вона вміла принизити і образити просто нізащо і не було на то ради, бо ніхто не хотів починати чвари дружиною поважного можновладця. Донькою теж не особливо переймалась — на те була нянька, а радше,

для престижу, вимагала від неї пройти курс музичної освіти. Ірина освоїла фортепіано і клас хореографії, тому батьки й могли попишатись донькою у своєму вибраному колі.

А тут ... Ірина відкрила для себе новий світ, в якому є такі люди, як Андрій...

— Андрій, чи Андрусь для найближчих, — врешті відрекомендувався чоловік.

— Мені більше Андрік подобається, — відверто виголосила Ірина, — А я — Іруся...

— Гаразд, — охоче відразу погодився Андрій. Іруся! Жодного разу він не назвав її інакше, навіть тоді, коли завдала найбільшого болю...

За дві години поїздки Ірина довідалася стільки всього, про що ніколи не задумувалася і знати не хотіла. Андрій, виявляється, закінчив Київський університет, історичний факультет. Зараз він навчався в аспірантурі, але справжнім його покликанням була археологія.

— З дитинства я любив порпатись у землі, за що часто перепадало від матері на горіхи за засмальцovanі штанята. А от батько підтримував мене і казав, що буду або шукачем скарбів, або агрономом. Справдилось перше, хоч батько й не дожив до цього дня. Мати, вчителька, сама ставила нас із сестрою на ноги. Сестра нещодавно вийшла заміж і вчителює. Пішла батьківськими слідами, я ж поринув у науку, прокладаючи в прямому розумінні собі шлях у майбутнє розгадками минулого.

— Любите землю? — права Іринина брова здивовано піднялась вгору. Сама дівчина з дитинства вважала себе настільки охайною і акуратною, що навіть у пісочку з дітками не бавилась, боялась білі ручки замастити. А коли сусідський хлопчина жартома сипнув на неї кулачок піску, то здійняла такий репет на цілий двір, що нянька заледве її заспокоїла, а батько мав серйозну розмову з отетерілою мамою малого невдахи...

— Я взагалі дуже люблю свою землю, свій край, рідну Україну. Я хочу вивчити кожний її клаптик, довести унікальність, багатство, ідентичність нашої вітчизни, красу нашої мови і неповторність українського народу.

Ірина глянула на нього, мало не як на божевільного. Що він таке верзе? Навіщо йому це потрібно? Має хорошу роботу, яка забезпечує безбідне життя, має види на майбутнє, а лізе в дрімучі часи, не дає спокою минулому. Що хоче кому довести? А, може, він націоналіст? Ця думка просто пропекла згори до низу. Тільки того їй бракувало! Ірину цілком задовольняло її життя в країні Рад. От і Олімпіада недавно пройшла в Москві. Її країну поважають у світі, імперіалісти навіть бояться й ненавидять, але рушити не наважуються. Чим погане її життя, кому потрібно щось змінювати і "рити землю"?

